

tmmob
makina mühendisleri odası

Meşrutiyet Cad. No:19 Kat: 6 - 7 Kızılay, 06650 ANKARA - Tel: (+90.312) 425 21 41 / 444 8 666 - Faks: (+90. 312) 417 86 21
BANKA HESAP NO : T. İş Bankası 89872 Yenişehir ANKARA - POSTA ÇEKİ HESABI : Makina Mühendisleri Odası - 96954
<http://www.mmo.org.tr> - mmo@mno.org.tr - buro@mno.org.tr

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
ŞUBE YÖNETİM KURULU
BAŞKANLIKLARINA ,

Ankara : 09.03.2012
Sayı : 10/17140

Konu: 3 Mart 2012 tarihi itibarı ile TÜV-TURK Araç Muayene istasyonlarınca yapılan LPG/CNG'li araç kontrolleri hakkında,

LPG dönüşümü yapılan araçların Şube denetim ve kontrol noktalarında örgüt genelinde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla dönem dönem Oda Merkezince genelgeler yayınlanmaktadır. Can ve mal emniyeti bakımından büyük bir öneme sahip olan LPG'li araçların sabit/seyyar denetim ve kontrol noktalarında 2012 yılında da yürürlükteki standartlara uygun kontrol edilmeleri amacıyla daha önce yayınlanmış olan Oda genelge ve talimatlarına uyulması hususunda gereken azami dikkatin gösterilmesi, Şubelerce personel değişiklikleri de göz önüne alınarak Oda merkezince yayımlanan genelgeler ŞYK'lar aracılığı ile ilgili personele tebliğ edilmesi gerekmektedir.

AİTM Yönetmeliğinin 119. maddesi gereğince yakıt sisteminde LPG/CNG tadilatı yapılan araçların Karayolunda güvenli seyri ile ilgili olarak yapılan montajların yürürlükteki mevzuat gereğince yetkili firmalarda yapılması ve yapılan tadilatların yine mevzuatta tanımlı olan ve yetkilendirilen kurumlarca düzenlenen teknik belgelerle uyumlu olması esastır. Odamız yetkili firmalar tarafından dönüşümü yapılmış araçların karayolunda güvenli seyri kapsamında söz konusu tadilatların sürekliliği ve sızdırmazlık kontrolü ile ilgili periyodik kontrol ve denetimler yapma hususunda yetkilendirilmiştir. Odamız uygulamada bu süreci basit bir LPG sızdırmazlık kontrolü olarak algılamamakta, aksine söz konusu tadilatların her aşamada standartlara uygunluğu uzman teknik görevlilerimizce kontrol edilmektedir.

Odamız LPG Kontrol noktalarına yapılan başvurularda ;

- Karayolu Uygunluk Belgesi (Tescil görmemiş yeni araçlar için)
- A.İ.T.M Seri Tadilat Tip Onay Belgesi
- A.İ.T.M Seri Tadilat Araç Uygunluk Belgesi,
- TSE Hizmet Yeri Yeterlilik Belgesi,
- Aksam Listesi(TSE onaylı)
- Montaj Tespit Raporu (Yetkili Mühendis onaylı)

sunulmaktadır.

Odamıza sunulan belgelerin tamamı Türk Standartları Enstitüsü tarafından yayınlanmakta olup bu belgeler üzerinde araç teknik özellikleri ile marka, tip ve varyant bilgileri yer almaktadır. Bu

bilgiler TSE "Ürün Belgelendirme Merkezi Araç Tadilat İnceleme ve Onay Yönergesi" kapsamında yapılmakta olup yine firmalarca yapılan başvurular sonrasında düzenlenmektedir. Söz konusu bilgilerin doğruluğu yada yanlışlığı konusunda Odamızın her hangi bir tasarrufu bulunmamaktadır

Karayolu Uygunluk Belgesi aracın markası, tipi, varyantı ve kategorisinin yer aldığı ve araç üreticileri tarafından düzenlenen temel belgedir. Tescil görmemiş yeni araçların (0 km) tadilatlarında yetkili dönüşüm firmalarına fatura ile birlikte sunulmakta olup yetkili firmalarca diğer teknik belgelerle birlikte kontrolü yapılarak dönüşüm yapılmakta ve tüm teknik belgeler ile birlikte MMO LPG Kontrol noktalarına yönlendirilmektedir.

15 Mart 2012 tarihi itibarı ile Makina Mühendisleri Odası LPG/CNG Kontrolleri ücret uygulama sistemi değiştirilmiş olup, araç kontrol ücreti önceden(peşin) yatırılarak başlatılacaktır. Uygulama; kontrol öncesi araç sahipleri Araç Ruhsatı ile birlikte veznelere yönlendirilerek Ruhsat Bilgisine göre yeni kayıt açılarak Makbuz kesilecek ve araç sahibine verilecektir. Kontrol esnasında kontrol mühendisine makbuz ibraz edilerek gerekli test ve kontroller yapılacaktır. Sızdırmazlık Raporu almak üzere kontrolleri olumlu sonuçlananlar LPG Kontrol Formu ile rapor düzenlenmek üzere bankolara yönlendirilecektir. Eğer araç üzerinde eksik yada hata tespiti yapılmış ise LPG Kontrol formunun bir nüshası araç sahibine verilerek gerekli düzeltileri yaptırmayı, daha sonra Kontrol formu ve ücret makbuzu ile birlikte başvurarak Rapor almak üzere ikinci kontrol yapılacaktır. Ücreti peşin olarak alınmış bu uygulamanın makbuz no ve plaka bilgileri sistem üzerinden karşılaştırılarak gerekli doğrulama yapıldıktan sonra ilgili personel tarafından LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu düzenlenecektir. Ancak araç aynı gün içerisinde gelmez ise Rapor tarihi makbuz tarihi ile aynı olacağı için LPG/CNG Sızdırmazlık Raporunun mevcut tarihi elle (manuel) yeni tarihi içerecek şekilde düzeltilecektir. Yeni uygulama konusunda Oda birimlerinin ivedilikle bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Odamızca gerek yeni tescil göreceği yeni araçların gerekse daha önceden tescilli olan araçların tamamı teknik belgeler ile bu belgelere göre düzenlenen Montaj Tespit Raporu üzerinden kontrolü yapılmaktadır. Daha sonra teknik belgeler ile araç üzerinde kullanılan ürünlerin kontrolü ve montajın standartlara uygunluğu kontrol edilmekte ve aracın sızdırmazlık testi yapılarak "LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu düzenlenmektedir. Bu kontrollerde mutlaka araç üzerindeki ekip ve ekipmanların teknik belgelerle uyumuna bakılacak olup, yetkili mühendis tarafından doldurulan Montaj Tespit Raporunun eksiksiz ve doğru olmasına dikkat edilecektir.

Periyodik kontrollerde ise tescil edilmiş olan araçların ve LPG/CNG dönüşümünün öncelikle standartlara uygunluğu ve sızdırmazlık kontrolü yapılarak araç kartından doğrulaması yapılmaktadır.

MMO Kontrol noktalarında yapılan kontrollerde LPG/CNG Regülâtör Bilgileri (Cins, Marka, Seri no) ile LPG/CNG Tank Bilgilerinin (Cins, Marka, Tipi, Seri no, İmal tarihi) tamamının tespit edilerek kayıt altına alınması gerekmektedir. Okunamaması durumunda kesinlikle Odamızca araca ilişkin rapor düzenlenmemelidir. Ayrıca bu konuda montaj firmaları kesinlikle uyarılmalıdır.

Odamızca yapılacak LPG /CNG Kontrollerinde Kontrol Kriterleri; Oda merkezince yayınlan LPG Araç Kontrol " föyü maddeleri ile TÜV-TÜRK tarafından kullanılan "Araç Kusur Belgesi – EK-1" e göre birlikte yapılacaktır. Kontrol sonrası Odamıza tekrar yönlendirilen ve ikinci kez rapor istenmesi durumunda; Önceden Rapor Düzenlenmiş olan araç plakasından yeni kayıt açılarak OBYS- LPG KONTROL PROGRAMI içerisinde yer alan "araç kartının açıklamalar bölümüne" TÜV-TÜRK Araç Muayene Raporunun (EK-1) Kusur No bölümünde yer alan ve LPG/CNG'yi içeren Ağır Kusur No (örneğin;14.1.9) mutlaka yazılarak 3 gün süreyle yeni rapor düzenlenecektir. İkinci kez düzenlenen raporun tüm bilgileri yeni kontrol tarihini içerecek şekilde güncel olacaktır. Kusur numarası yazılmak suretiyle ikinci kez verilen raporlardan ücret alınmayacaktır. Bu araçlar için MMO Sızdırmazlık noktalarında ayrı bir sıra oluşturulacak olup

sadece kusur nosu ile ilgili kısımlarına bakılarak yeni tarih ve seri numaralı rapor düzenlenecektir. Aracın 3. kez Odamıza bu sefer farklı bir kusur ile gönderilmesi durumunda ise durum ilgili Araç Muayene birimine yazılı olarak bildirilmelidir.

Makina Mühendisleri Odasınca düzenlenen hiçbir rapor üzerinde silinti ya da kazıntı yapılmayacaktır.

Odamızca yapılan kontrollerle ilgili olarak son iki gün içerisinde özellikle Regülâtör cins ve tipleri ile ilgili olarak iki kurum arasında yaklaşım farklılığı doğmuş olup bir çok araç ikinci kez Odamız kontrol noktalarına yönlendirilmiştir. Özellikle MMO LPG/CNG Sızdırmazlık raporlarında Mekanik Regülâtör tanımı olmaması ve eski araçlarda bulunan Vakumlu Regülâtör tabirinden dolayı kavram kargaşası yaşanarak TÜV-Türk genelgesinde bulunmamasından dolayı araçlar MMO LPG/CNG Kontrol noktalarına geri döndürülmüştür. Bu uygulama farklılığını gidermek adına LPG/CNG Sızdırmazlık Raporunda Regülâtör cinsi-tipi bölümü;

- Elektronik Regülâtör (Sıralı sistemler yada karbüratörlü araçlar için olabilir)
- Mekanik (Vakumlu) Regülâtör (karbüratörlü araçlar için)

Olarak düzeltilmiştir. Yapılan kontrollerde karbüratörlü araçlarda da elektronik regülâtör olabileceği göz önüne alınarak tespit edilmesi durumunda "LPG/CNG Sızdırmazlık Raporunda" Regülâtör bölümünde elektronik olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

3 Mart 2012 tarihi itibarı ile TÜV-TÜRK Muayene istasyonlarında LPG'li araçlara ilişkin olarak yeni uygulama başlatılmış olup Odamız doğrudan bilgilendirilmemiştir. Ancak uygulamanın Araç Muayene istasyonlarınca kullanılmakta olan "Araç Kusur Tablosu- EK-1" göre yapıldığı ve uygulamanın 25 maddenin kontrolü şeklinde gerçekleştirilerek bunlardan 20 adedinin ise ağır kusur olarak değerlendirildiği görülmüştür.

Bu kapsamda; TUV-TÜRK tarafından " Ağır Kusur" olarak kontrol edilen araçlar 3 Mart 2012 tarihi itibarı ile MMO LPG Kontrol noktalarına yönlendirilmektedir. Bu araçlar için bir sonraki muayene yada muayene tekrarında "LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu" zorunlu belge olarak tariflenmektedir. Ancak yeni muayene veya muayene tekrarında araç sahiplerinden yeni tarihli (muayene veya muayene tekrarı hangisi en son yapıldı ise bu tarih yada sonrasına düzenlenmiş) LPG/CNG Sızdırmazlık Raporu istenmektedir. Bu şekilde MMO LPG Kontrol noktalarına yönlendirilen araçlardan ikinci kez ücret alınmayacak olup önceden Rapor düzenlenmiş olan aracın plaka bilgisinden yeni kayıt açılarak OBYS- LPG KONTROL PROGRAMI içerisinde yer alan "araç kartının açıklamalar bölümüne" TÜV-TÜRK Araç Muayene Raporunun (EK-1) Kusur No bölümünde yer alan ve LPG/CNG'yi içeren Ağır Kusur No (örneğin;14.1.9) mutlaka yazılmak suretiyle 3 gün süreyle sınırlandırılmış olarak yeni rapor düzenlenecektir. Düzenlenen Sızdırmazlık raporu ister periyodik muayene isterse de Montaj Tespit Raporunun eki olsun mutlaka açıklamalar bölümüne ".....SAYILI AGIR KUSUR NEDENİYLE TÜV-TÜRK KONTROL TEKRARI" ile verilmiştir ibaresi girilecektir. Bu uygulamanın dışında her hangi bir nedenden dolayı geriye dönük evrak üzerinde düzelti yapılması durumunda ilgililer hakkında Oda mevzuatı kapsamında gerekli inceleme başlatılacaktır.

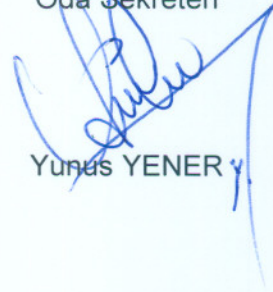
Tadilat Sonrası muayenelerde (İLK MONTAJ) Montaj Tespit Raporu zorunlu evrak olarak kabul edilmekte olup, Montaj Tespit Raporu bulunmayan araçlara TUV-TÜRK tarafından hizmet verilmemektedir. İlk montaj sonrası muayene anında ibraz edilen Montaj Tespit raporundaki regülâtör ve tanka ait bilgilerden her hangi birisi, araç üzerine monte edilen regülâtör ve tank bilgilerinden farklı ise araç muayene raporuna " Sıvı Gaz Sistemi Onaysız" yazılacak olup, bu araçlar MMO Kontrol noktalarına yönlendirilerek yeniden Montaj Tespit raporu istenecektir.

Bir önceki muayenesinde yada muayene tekrarlarında mevcut araç üzerindeki tank ve regülâtör bilgilerinin TUV-TÜRK kayıtları ile aynı olmaması durumunda araç muayenesi ile ilgili olarak "Gaz

Sistemi Onaysız" kusuru yazılmakta ve yeni tarihli Montaj Tespit Raporu (muayene yada muayene tekrarı hangisi en son yapıldı ise o tarih yada sonraki günleri içerecek şekilde) istenmektedir. Bu şekilde Odamıza yönlendirilen Montaj Tespit Raporlarının yetkili mühendislerce yanlış doldurulmasından yada araç üzerindeki bilgilerle uyumsuzluğu gerekçesi ile gönderilmiş ise araç sahipleri raporu düzenleyen yetkili firmaya yönlendirilmeli, kontrol yaparak yanlış düzenlenen Montaj Tespit raporunun onaylayan kontrol mühendisi hakkında ise gerekli işlemler başlatılmalıdır. Odamıza yönlendirilen bu tip araçlara ilişkin düzenlenecek Montaj Tespit raporlarına esas kontroller Oda genelgesi (tank yada regülatör değişiklikleri ve teknik belgelerle uygunluğu ve yetkili firma kontrolleri vb.) ve TÜV-TURK "Araç Kusur Tablosu – EK-1" göre yapılmalıdır.

Makina Mühendisleri Odası LPG/CNG Kontrol noktalarındaki personelin uygulama konusunda ivedilikle bilgilendirilerek kontrol merkezlerinde gerekli tedbirlerin alınması hususunda gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,
TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
Oda Sekreteri

Yunus YENER y.

15/01/2012 TARİHİNDEN İTİBAREN 2012 YILINDA UYGULANACAK KUSURLAR TABLOSU

KODU	ACIKLAMA	KUSURGRUBU	MMO LPG DÖNÜŞÜMLÜ ARAÇ KONTROL FORMU KARŞILIĞI			
14	Çevre Kirliliği: Gürültü oluşumu/ Parazit önleme/Yağ, Hidrolik, Sıvı kaçaqları					
14.1	Yakıt/Gaz boruları, deposu, atık gaz					
14.1.1	Yakıt/gaz boruları/depo: hasarlı	Ağır Kusur	C.1	C5		
14.1.2	Yakıt/gaz boruları/depo: gevşek	Ağır Kusur	C.1.7	C.5.6		
14.1.3	Yakıt/gaz boruları/depo: paslanmış	Ağır Kusur	C.1	C.5	C.1.8	
14.1.4	Yakıt/gaz boruları/depo: sızdırıyor	Ağır Kusur	B-1...B.9			
14.1.5	Atık gaz: borular uygun serilmemiş	Hafif Kusur				
14.1.6	Sıvı Gaz Sistemi: camlar üzerinde ikaz etiketleri yok	Hafif Kusur				
14.1.7	Yakıt/Gaz Sistemi: gaz/yakıt kesme sistemi-emniyeti arızalı	Ağır Kusur	C.2.4	C.6.3	C.8.5	C.11.1
14.1.8	Yakıt/Gaz Sistemi: gaz/yakıt kesme sistemi-emniyeti yok	Ağır Kusur	C.2.4	C.6.3	C.8.5	C.11.1
14.1.9	Yakıt-/gaz boruları: uygun olarak serilmemiş	Ağır Kusur	C.5			
14.1.10	Yakıt-/gaz deposu: uygun monte edilmemiş	Ağır Kusur	C.5			
14.1.11	Yakıt-/gaz deposu: sürtüyor	Ağır Kusur	C.1.8	C.1.9	C.1.14	C.1.16
14.1.12	Yakıt pompası-/filtre: sızdırıyor	Ağır Kusur	B.8			
14.1.13	Yakıt pompası-/filtre: uygun monte edilmemiş	Ağır Kusur				
14.1.14	Yakıt/gaz deposu: onaysız	Ağır Kusur	ECER67.01		C.1.1.	
14.1.15	Yakıt/gaz deposu: sızdırıyor	Ağır Kusur	B.2			
14.1.16	Yakıt/gaz deposu: depo sabitleme bantı yok	Ağır Kusur	C.1.11			
14.1.17	Yakıt/gaz deposu: donanım hasarlı	Ağır Kusur	C.1.3	C.3.2		
14.1.18	Yakıt/gaz deposu: donanım kapakları hasarlı	Ağır Kusur	C.3.2	C.3.3	C.3.4	C.4.2
14.1.19	Yakıt/gaz deposu: havalandırma bozuk	Ağır Kusur	C.3.2...11			
14.1.20	Yakıt/gaz deposu: havalandırma yok	Ağır Kusur	C.3.11			
14.1.21	Atık gaz: ısı yalıtım sacı yok	Hafif Kusur				
14.1.22	Sıvı gaz sistemi onaysız	Ağır Kusur	YENİ MONTAJ SIZDIRMAZLIK RAPORU			
14.1.23	Gaz Sızdırmazlık Raporu:Yok	Hafif Kusur				
14.1.24	Gaz Sızdırmazlık Raporu:Süresi geçmiş	Hafif Kusur				
14.1.25	Yakıt/gaz deposu: ömrü ilgili mevzuatta belirtilen süreyi aşmış	Ağır Kusur	C.1.2			

ARAÇ MUAYENE RAPORU

AKTUR ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI İŞL.A.Ş.

3502F IZMİR-BORNOVA

EVKA 3 MH.129/23 SK.NO:7 BORNOVA İZMİR

Telefon: 0232 3758241

Faks: 0232 3759496

RK1 D 3289981

Otomobil - Tadilat Muayenesi

Rapor No : 3502044008601

Önceki Rapor No :

Kanal No : 3

Plaka : 35CUD77
Şasi No : NM4131B0001223359
Motor No : 131F40166558748
Ad Soyad - Adres:
AHMET, SAKİN
ADALET MH 2132/2

Markası : MURAT
Tipi : ŞAHİN
Cinsi : Otomobil
Model Yılı : 1998
Yakıt Tipi : Benzin + LPG'li
Lastik Ebatı : 175/70R13
Rengi : BEYAZ
Km : 38565
Tanım No : 1774393828

Muayene Tarihi : 07.03.2012 13:13
Taşıt Sınıfı : 6
Kullanım Amacı : Yolcu Nakli
Tescil Şekli : Hususi
Koltuk Sayısı : 5
Trafığe Çıkış Tarihi : 24.06.1998
Tescil Tarihi : 22.02.2012
Muayene Ücreti : 148,88
Gecikme Bedeli : 237,89

İZMİR
35100 BAYRAKLI

Sayın Müşterimiz,

Aracınızın muayenesi 2918 sayılı karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi, Araç Muayene İstasyonlarının Açılması İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat ile T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı talimatları çerçevesinde yapılmıştır.

Aracınızın periyodik muayenesi sonucunda, aşağıda belirtilen ağır kusur(lar) tespit edildiğinden, aracınızın muayenesi ilgili yönetmelik uyarınca onaylanmamıştır.

Muayene kararına gelmeden önce tüm tespit edilen ağır kusurların giderilmesi gerekmektedir ve ağır kusurlar giderilmediği sürece aracınızın muayenesi onaylanmaz.

Aracınızın ücretsiz muayene tekrarı, aynı araç muayene istasyonunda bir önceki ücretli muayene tarihinden itibaren, 1 (bir) ay içinde yaptırılabilir, her bir ücretli muayene için bir muayene tekrarı hakkı vardır. Süresi içinde muayene tekrarı yapılmayan araçlar ile muayene tekrarı hakkını kullanan araçlar, yeniden muayene edilir ve muayene ücreti tam olarak alınır.

Fren Ölçüm Değerleri (daN)	Sol	Sağ	Sapma (%)	Frenleme Oranları (%)	
1.Aks	94,0	144,0	35	SFS Frenleme Oranı (%)	Bloke
2.Aks	141,0	115,0	18	PFS Frenleme Oranı (%)	Bloke
Eİ Freni	82,0	96,0	15		

Far Değerleri	Işık Şiddeti (Lux)		Kırılma (%)		Sapma (%)	
	Sol	Sağ	Sol	Sağ	Sol	Sağ
Uzun Far	16,8	49,3	-6,0	-4,4	0,0	-3,7
Kısa Far	2,4	17,1	-5,2	-4,2	-3,8	2,2
Sis Farı Dönme Açısı (°)						
Sis Farı						

Lastik Diş Derinliği (mm) 6,3

LPG/CNG Sistemi	CİNSİ	MARKASI	TİPİ	SERİ NUMARASI	İMAL TARİHİ
REGÜLATÖR	LPG	ALDESA	Elektronik	660854	-
YAKIT TANKI	LPG	SAKA	Silindirik	054178	Ocak / 2012

Kusur No	Kusur Açıklaması	Kusur Derecesi
14.1.9	Yakıt/gaz boruları uygun olarak serilmemiş.	Ağır Kusur
2.18.3	Ön fren boruları: sol hasarlı.	Ağır Kusur
2.18.4	Ön fren boruları: sağ hasarlı.	Ağır Kusur
2.2.6	Ön Servis Freni: fren etkisi farkı kabul edilebilir düzeyde değil (%30'dan daha büyük).	Ağır Kusur
6.1.20	Ön Sol Rotil: boşluk var. ✓	Ağır Kusur

Muayene Sonucu: AĞIR KUSURLU, MUAYENE ONAYLANMADI. ETİKET VERİLMEDİ

Muayene Tekrarının Son Tarihi: 07.04.2012

Araç Muayene Teknisyeni:

MUSA AĞ (14548)

Onaylayan:

TEZCAN YILMAZ (12304)

Ben mutlu olduğumuzu belirtir, hayırlı yolculuklar dileriz.

TÜVTURK Güney Taşıt

Yapım ve İşletim A.Ş. Nuru Plaza, Büyükdere Cad. No:255, A-blok Kat: 17/18

F5206

34398

0212 366 99 00 Faks: 0212 285 06 46-49 www.tuvturk.com.tr

1.Nüsha: Müşteri
2.Nüsha: İstasyon
Arşiv: 5 Yıl

Sayfa 1/2

Güven verir.
Değer katar.Güven verir.
Değer katar.Güven verir.
Değer katar.Güven verir.
Değer katar.Güven verir.
Değer katar.Güven verir.
Değer katar.